

ข่าวประชาสัมพันธ์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 ซอยสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-259-6172

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ข่าวจากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับประจำวันจันทร์ 12 เดือนกันยายน พ.ศ.2566 หน้า 6 มูลค่าข่าว 176,580 .-

'อาหารสมอง'จีนและไทย

กรุงเทพฯ
อาหารสมอง
■ วรากรณ์ สามโกเศศ

วันหนึ่งผมมี "อาหารสมอง" ต่างชาติคือจีนและไทยมา ผากทานผู้อ่านทั้งสองงาน เขียนโดยปียมิตรของผม

งานแรกผู้เขียนคือ **รศ.อาทร พึ่งธรรมสาร** ภาควิชาประวัติศาสตร์แปลจากภาษาจีน เรื่อง **"สี่ จินผิงกับไข่ไก่สามประโยคที่พ่อสอนสั่ง"** เล่าโดยประธานาธิบดีสี่ จินผิง

งานที่สองเป็นของ **ผศ.พิศศรี กมลเวชย์** ภาควิชาภาษาไทยดีเด่นจากศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง **"ขวัญตอไม่พ่น้ำมี"** สนุก และมีแง่คิด ทั้งสองเรื่องครับ

งานแรก "ตอนเด็กๆ ข้าพเจ้าเป็นคนเห็นแก่ตัวมาก เจออะไรดี ๆ จะอยากเอามาเป็นของตัวเองให้ได้โดยไม่สนใจว่าคนอื่นเขาคิดอย่างไร นานเข้าเพื่อน ๆ หายไปทีละคนสองคน มีเพื่อนน้อยลงไปเรื่อยๆ ข้าพเจ้าก็ลัดลุ่มและหงุดหงิดใจมาก นอกจากเห็นแก่ตัวแล้ว ข้าพเจ้ายังเป็นคนชอบวิพากษ์วิจารณ์คนลับหลัง

มีอยู่คืนหนึ่งคุณพ่อทำบะหมี่สองชาม ชามหนึ่งมีไข่ไก่ฟองหนึ่งบนบะหมี่ อีกชามดูไม่มีอะไรมีแต่บะหมี่ คุณพ่อถามข้าพเจ้าว่ากินชามไหน ตอนนั้นไข่ไก่เป็นของหายากมาก ต้องตรุษจีนหรือวันเกิดถึงมีโอกาสกินไข่ไก่ก็แพงอยู่แล้ว ข้าพเจ้าก็เลือกกินชามที่มีไข่ไก่ไปอยู่ข้างบนความจริงข้าพเจ้าเลือกผิดนะครับ ตอนที่กินอย่างเอร็ดอร่อยอยู่นั้นเห็นคุณพ่อกำลังกินชาม

แล้วในก้นชามมีไข่สองฟอง ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจที่ตนใจร้อนไม่ได้คิดให้ดี

คุณพ่อเห็นทักก็ยิ้มแล้วพูดกับข้าพเจ้าว่า **"ลูกเอ๋ยเจ้าจงจำไว้ที่ตาเห็นนั้นอาจไม่ใช่ของแท้ คิดจะเอาเปรียบคนอื่นกลับขาดทุนใหญ่หลวงได้นะลูก"** ในคืนที่สองคุณพ่อก็กินบะหมี่อีกสองชาม ดูแล้วเหมือนของกินก่อนไม่มีผิด ชามหนึ่งมีไข่ไปอยู่ฟองหนึ่งอีกชามหนึ่งคล้ายมีแต่บะหมี่คุณพ่อให้ข้าพเจ้าเลือก ข้าพเจ้าเสียค่าไข่ไปทีละฟองจึงเลือกเอาชามที่ไม่มีไข่

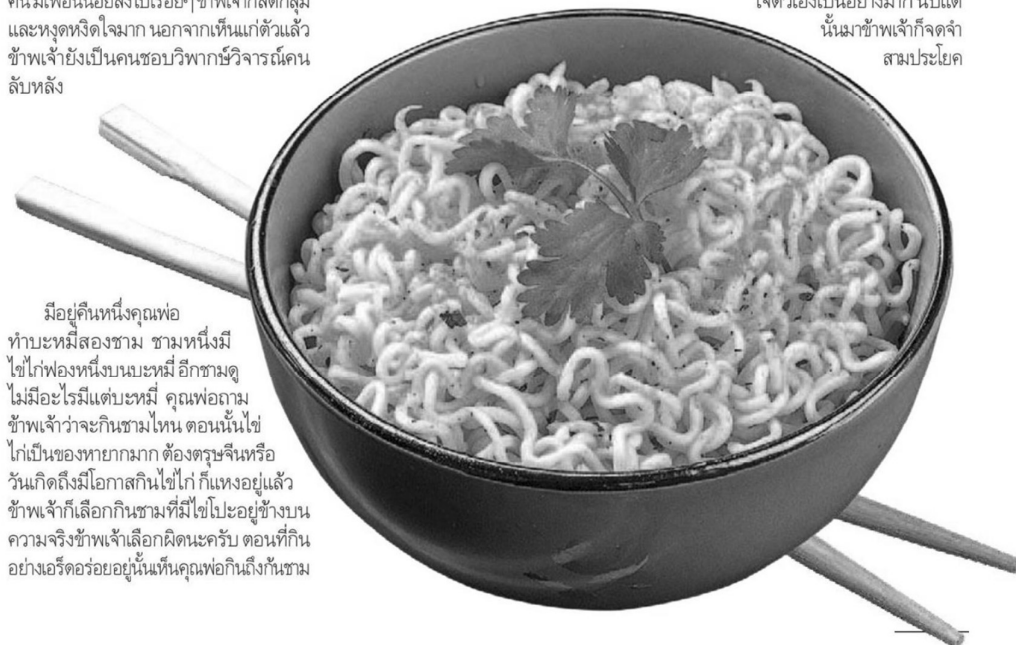
คุณพ่อมองข้าพเจ้าโดยไม่ได้ปริปาก ข้าพเจ้าจับตะเกียบรีบโกยบะหมี่เข้าปากด้วยคิดจะกินไข่ในก้นชามไวๆ แต่หารู้ไม่ว่า นอกจากบะหมี่และซุปแล้วไม่มีอะไรเลยและแล้วคุณพ่อก็กินกับข้าพเจ้าว่า **"ลูกจงจำไว้ให้ดีนะลูกนะ อย่ายึดความสำคัญหรือเรื่องในประสบการณ์มากเกินไป เพราะการดำรงชีวิตมีการพลิกแพลงพลิกกลอกเราได้ แต่ลูกก็ไม่ต้องท้อแท้ ไม่ต้องเสียใจ ถือว่า**

เป็นการลิ้มลองเป็นประสบการณ์ก็แล้วกันนะลูก ภูมิปัญญาเหล่านี้หาอ่านจากตำราไม่ได้"

ในคืนที่สามคุณพ่อก็กินบะหมี่สองชาม อีกดูเป็นแบบเดียวกันชามหนึ่งมีไข่ฟองหนึ่ง อีกชามไม่มีไข่ คราวนี้ข้าพเจ้าให้คุณพ่อเลือกก่อน ไข่ฟองหนึ่งเหมือนสองคืนที่ผ่านมา ข้าพเจ้าพูดกับคุณพ่อด้วยความเคารพว่า "คุณพ่อครับ ท่านเป็นผู้ใหญ่ท่านเห็นเดเห็นน้อยกับการดูแลครอบครัวเรามากแล้ว คุณพ่อเลือกก่อนเถาะครับ"

คุณพ่อเลือกเอาชามที่มีไข่หนึ่งฟอง ส่วนข้าพเจ้าก็กินชามที่ไม่มีไข่ แต่ผิดคาดนะครับ ในก้นชามมีไข่อยู่สองฟอง คุณพ่อยื่นหน้าขึ้นพูดกับข้าพเจ้าด้วยสีหน้าที่อ่อนโยนและตรึงคิด แต่ก็พูดแบบเนียนๆ ว่า **"ลูกต้องจำไว้ให้ดีนะ เมื่อลูกคิดและทำเพื่อคนอื่นแล้วความโชคดีก็บังเกิดกับเราได้นะ"**

คำพูดของคุณพ่อทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกละอายใจตัวเองเป็นอย่างมาก นับแต่นั้นมาข้าพเจ้าก็จดจำเสมอ

ของคุณพ่อไว้มีรู้ลืม ยึดเป็นสรณะในการดำรงชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการวางตัว หรือปฏิบัติหน้าที่ก็มักจะคำนึงถึงประโยชน์ของคนอื่นก่อน ผลก็เป็นอย่างที่คุณพ่อได้สอนสั่งไว้จริงๆ ความโชคตี่มาเยือนมิได้ขาด และหน้าที่การงานของตัวเองก็เริ่มดีขึ้นเรื่อยๆ งานบางอย่างก็ไปแบบก้าวกระโดดเลยทีเดียว”

งานที่สองมีดังนี้ “...เที่ยวถามเที่ยวทวงใครต่อใครมานานเต็มที ทั้งผู้คนทั่วไป และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ยั้งต้องถามและทวงอยู่จนบัดนี้ คิดว่าจะทำเป็นครั้งสุดท้ายแล้ว เกี่ยวกับเนื้อเพลง “ลาวดวงเดือน” ก็ร้องเพลงนี้มาเกินครึ่งศตวรรษ

เมื่อก่อนอยู่เมืองแพร่ ชาวแพร่จะ “อุ้มเมือง” (= พุดคำเมือง = พุดภาษาเหนือ) บางทีใช้ว่าพุดภาษาลาวในคำเมืองมีคำว่า “หนา=นะ” ยังมีเรื่องล้อเล่นกันว่าเมืองแพร่ “มีผ้าบางหนา” ซึ่งชวนให้ฟังว่าตกลงเป็นผ้าบางหรือผ้าหนาหรือผ้าบางอย่างหนา ที่จริงเป็นการใช้คำว่า “หนา=นะ” เทากับเน้นว่า “ผ้าบางนะไม่ใช่ผ้าหนา”

พุดมายืดยาวเพียงเพื่อจะบอกว่า เพลงลาวดวงเดือนที่ร้องมาตั้งแต่เป็นเด็กว่า...พี่นี้รักเจ้าหนาขวัญตาเรียม = พี่นี้รักเจ้านะ... (รู้ไว้ด้วย) ซึ่งได้คำว่า “ตา” สัมผัสกับคำว่า “หนา” ทำให้ได้ทั้งความเสนาะของเสียงคล้องจองและความหมาย ไม่ใช่ร้อง “พี่นี้รักเจ้าหนอ...ทำให้อยากร้องต่อว่า “ขวัญตาเรียม” จึงจะรับสัมผัสกับ “หนอ”

“ขวัญตา” ไม่มีแน่ๆ และภาษาเหนือ “หนอ = เนาะ” เป็นคำชวนให้เห็นด้วย เช่นเรารักกันเนาะ เหมือนบอกให้รู้สภาวะ “หนอ” ภาคกลางเป็นคำรำพึงมากกว่า แต่ข้อความวรรคนี้ตั้งใจจะยืนยันว่า “พี่นี้รักเจ้านะ” ไม่ใช่แค่รำพึงหรือแค่ชวนให้คิดตาม ทั้งเป็นเชิงบังคับกล้วยๆ ได้ด้วย ... จึงต้องร้องว่า “พี่นี้รักเจ้าหนาขวัญตาเรียม”